

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK- TARİH 12-
BİRİNCİ ÜNİTE-XX.YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ VE DÜNYA**

TYT SORULARI

TEST 1

A. MUSTAFA KEMAL’İN EĞİTİM HAYATI VE ASKERLİK

1. “Mustafa Kemal’in karakterini şekillendiren öğretmenlerinden biri de tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bilge’dir. Tevfik Bilge derslerinde Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahseder, öğrencilerinin ufkunu genişletir, coşku ve heyecanlarına ortak olurdu. Mustafa Kemal, kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında ‘Kendisine minnet borcum var. Bana yeni bir ufuk açtı.’ diyerek ondan övgüyle bahsetmiştir.”

Buna göre Mustafa Kemal’in öğretim hayatı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Atatürk’ün karakterinin oluşmasında öğretmenlerinin etkisi vardır.
- B) Tarih Öğretmeni Mustafa Kemal’i etkilemiştir.
- C) Mustafa Kemal’i en fazla Türk düşünürleri etkilemiştir.
- D) Mustafa Kemal’in fikir hayatının oluşumunda Fransız düşünürlerin etkisi vardır.
- E) İhtilal düşünürleri Mustafa Kemal tarafından tanınmaktadır.

2. Mustafa; Osmanlı Devleti’nin en bunalımlı döneminde, 1881’de, o zamanlar bir Osmanlı sancağı olan Selânik’te, orta gelirli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Babası gümrük memurluğu yapan Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım’dır. Soyları, Anadolu’dan Rumeli’ye iskân ettirilen Kocacık Türkmenlerinden gelmektedir. Mustafa, yedi yaşındayken babasını kaybetmiş ve yetim kalmıştır. Zübeyde Hanım, eşinin vefatı üzerine üç çocuğuyla birlikte kardeşinin çalıştığı çiftlik evine taşınmış, bu durum Mustafa’nın eğitim hayatının bir süre aksamasına neden olmuştur.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal’in çocukluk hayatı zorluklarla geçmiştir.
- B) Eğitim hayatında aksamalar yaşanmıştır.
- C) Ailesi Anadolu’dan Selanik’e göç etmiştir.
- D) Babası devlet hizmetinde çalışmıştır.
- E) Mustafa Kemal’in soyu Anadolu’ya dayanmaktadır.

3. Mustafa Kemal “*Ben inkılap ruhunu ondan aldım.*” diyerek Tefvik Fikret’ten nasıl etkilendiğini ifade etmiştir.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Mustafa Kemal’in bu fikrini destekleyen bir gelişme değildir?

- A) Mustafa Kemal’in Çanakkale Savaşı’na katılması
- B) Türk Tarih Kurumunun kurulması
- C) Saltanatın kaldırılması
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Medeni Kanununun kabul edilmesi

4. Harp okulunu başarıyla bitiren Mustafa Kemal, aynı yıl teğmen rütbesi ile İstanbul’da Harp Akademisinde öğrenime başladı. Onun üzerinde büyük etkiler bırakan başlıca hocaları; Topçu Feriki Ahmet Muhtar Paşa, Kurmay Binbaşı Refik Bey, Kurmay Yarbay Macit Bey, Pertev Paşa, Kurmay Albay Hasan Rıza Bey, Kurmay Albay Zeki Bey ve Kurmay Yarbay Trabzonlu Nuri Bey’di. Akademideki bütün bu hocaları dil bilen, iyi yetişmiş, deneyimli subaylardı. Mustafa Kemal, akademide bir yandan mesleki bilgilerini geliştirirken diğer yandan da ülke sorunlarıyla ilgilenip dünyadaki gelişmeleri takip etmekteydi.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda Mustafa Kemal’in öğrencilik yılları için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mustafa Kemal ordu içinde üst görevleri hedeflemektedir.
- B) Yetişmesinde Harp akademisindeki hocalarının etkisi vardır.
- C) Mustafa Kemal Harp Akademisinde hocalarından etkilenmiştir.
- D) Mustafa Kemal yabancı dil eğitimi almıştır.
- E) Mustafa Kemal Harp Akademisinden teğmen rütbesi ile mezun olmuştur.

5. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde geleceğin ünlü hatip ve şairi Ömer Naci ile tanıştı ve arkadaş oldu. Ömer Naci, Mustafa Kemal'e Tevfik Fikret'in ve Namık Kemal'in eserlerini tanıtmış ve sevdirmiştir. Yakın arkadaşı Ali Fethi'nin (Okyar) Fransızcaya hâkimiyeti oldukça ileri bir seviyedeydi. Onun aracılığıyla Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerin eserleriyle tanıştı. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den ; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten ; millî kültür, millî birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin'den (Yurdakul) etkilenmişti.

Bu bilgiye göre Mustafa Kemal'in fikri yapısının oluşmasında;

- I. Yabancı düşünürlerin etkisi olmuştur.
- II. Türk düşünür ve yazarların etkisi olmuştur.
- III. Mustafa Kemal'in Fransızca öğrenmesinin etkisi vardır.
- IV. Türk edebiyatının etkisi olmamıştır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) I, II ve III

6. Mustafa Kemal 1910 yılında orduyu temsilen **Picardie'de** (Pikardi) yapılacak askeri manevraları izlemesi amacıyla Fransa'ya gönderildi. Balkan Savaşları sonrasında **Sofya Atışemiliterliğine** atandı (1913). Sofya'da iken Batı'daki kalkınmanın sebeplerini araştırdı.

Buna göre Mustafa Kemal'in askerlik görevleri için aşağıdakilerden yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mustafa Kemal ilk resmi görevini yurt dışında yapmıştır.
- B) Mustafa Kemal yurt dışı askeri görevler yapmıştır.
- C) Mustafa Kemal, yurt için de askeri manevralara katılmıştır.
- D) Mustafa Kemal Balkan Savaşlarına katılmıştır.
- E) Mustafa Kemal Fransız ordusunda görev yapmıştır.

7. Mustafa Kemal, Selânik'te iken İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu. Bu Cemiyet'in çalışmaları sonucu ülkede yeniden Meşrutiyet ilan edildi. Ancak bir süre sonra Meşrutiyet karşıtları İstanbul'da ayaklanma çıkardılar. **31 Mart Vakası** adı verilen isyanı bastırmak için Selanik'te, **Hareket Ordusu** adıyla bir ordu hazırlandı.

Bu bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal ordu içinde görevler almıştır.
- B) Mustafa Kemal siyasi olaylarda doğrudan rol almıştır.
- C) Mustafa Kemal'in 31 Mart Vakasının bastırılmasında rolü vardır.
- D) Mustafa Kemal İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin üyesidir.
- E) Meşrutiyet'in ilanında İttihat ve Terakki'nin etkisi vardır.

8. 1905'te "*kurmay yüzbaşı*" rütbesiyle Harp Akademisinden mezun olan Mustafa Kemal, kurmaylık stajı için Şam'daki 5. Ordu emrine atandı. Şam'da iken **Vatan ve Hürriyet Cemiyetini** kurdu. 1907 yılına kadar Şam'da kalan Mustafa Kemal, buradan merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu Karargâhının Selânik şubesine atandı.

Buna göre, Mustafa Kemal'in askerlik görevine başlaması ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal ilk görevine Suriye'de başlamıştır.
- B) Mustafa Kemal Makedonya'da görev yapmıştır.
- C) Mustafa Kemal uzun yıllar Şam'da görev yapmıştır.
- D) Mustafa Kemal 5. Orduda görev almıştır.
- E) Mustafa Kemal teşkilatçıdır.

9.

- Mustafa Kemal, Selânik'te iken İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu.
- Bu Cemiyet'in çalışmaları sonucu ülkede yeniden Meşrutiyet ilan edildi.
- 31 Mart Vakası adı verilen isyanı bastırmak için Selanik'te, Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı.
- Mustafa Kemal, İstanbul'daki görevini tamamladıktan sonra tekrar Selanik'e döndü (1909).

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Padişah görevden alınmıştır.
- B) İttihat ve Terakki'nin siyasi olaylara etkisi vardır.
- C) Padişahın isteğiyle meşrutiyet ilan edilmiştir.
- D) Mustafa Kemal meşrutiyet karşıtıdır.
- E) Mustafa Kemal Şam'da görev yapmıştır.

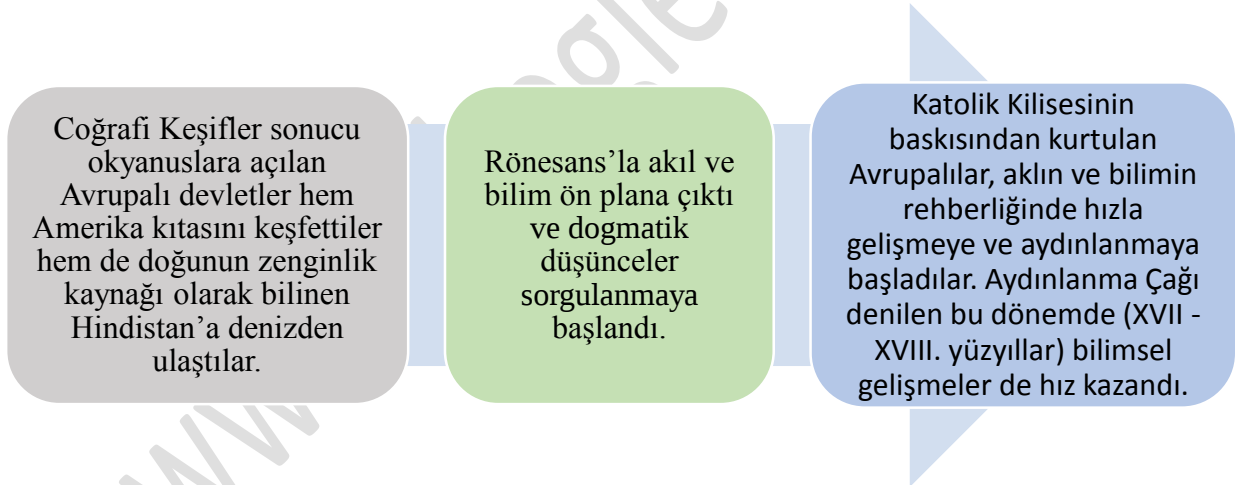
10. Mustafa Kemal görevinden fırsat buldukça Bulgaristan'ın sosyal, ekonomik ve kültürel hayatını yakından tanımaya çalışmıştı. Operayı ilk kez burada izlemiş, bunun yanı sıra Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla yakından ilgilenmişti. Onların kültürel hayatlarının geliştirilmesi için girişimlerde bulunan Mustafa Kemal, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin çıkardığı gazeteleri yakından takip etmişti. Bulgar meclisinde incelemelerde bulunmuş, Türk milletvekilleri aracılığıyla ülke siyasetinde etkin rol oynamaya çalışmıştı. Bu çalışmalar Bulgaristan'daki Türklerin varlığını korumasını, geliştirmesini ve millî bilinç temellerinin oluşmasını sağlamıştı.

Mustafa Kemal'in Sofya'daki faaliyetleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Siyasetle ilgilenmiştir.
- B) Sanatla ilgilenmiştir.
- C) Türk basınına demeçler vermiştir.
- D) Bulgaristan'daki Türk varlığıyla ilgilenmiştir.
- E) Bulgaristan Osmanlı Devleti'ne bağlıdır.

B- XX. YÜZYIL BAŞLARINDA AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ

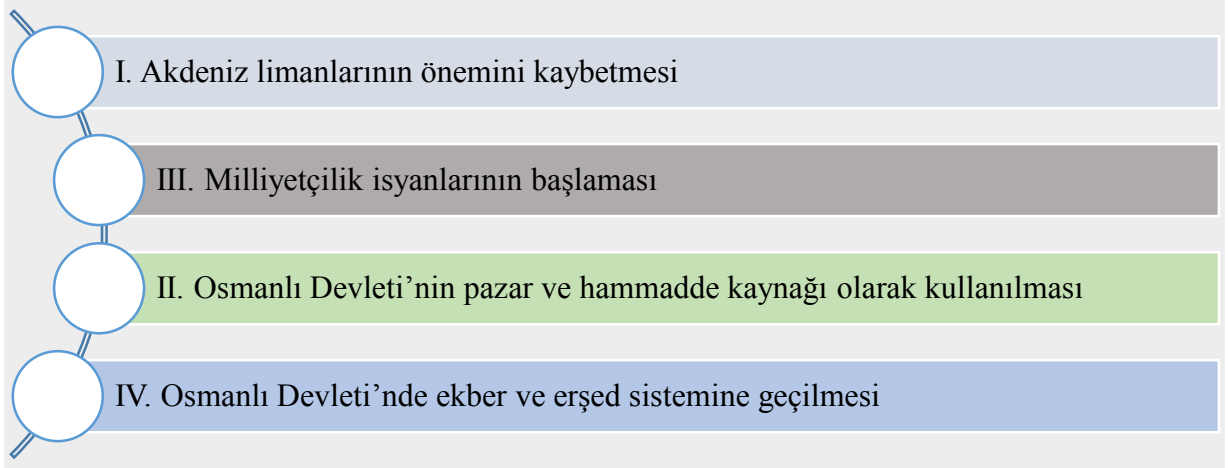
11.

Avrupa'da yaşanan yukarıdaki gelişmelerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Keşfedilen bu bölgelerdeki kaynakları kendi ülkelerine taşıyarak zenginleştirdiler.
- B) Avrupa'da bilimsel faaliyetler gelişti.
- C) Kilise ve papalık gücünü korudu.
- D) Avrupa'da sanayileşmenin yolu açıldı.
- E) Yeni ticaret yolları buldular.

12.

Yukarıdaki olaylardan hangisi Avrupa'da yaşanan gelişmelerin Osmanlı Devleti'ne etkilerinden biri değildir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13.

Yukarıda Osmanlı Devleti'ni etkilemiş ve Avrupa'nın değişimini sağlayan olaylar yer almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu olayların Osmanlı Devleti açısından doğurduğu sonuçlardan biri değildir?

- A) Ticaret yolları değişmiş ve Akdeniz'in önemi azalmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin batı seferleri kolaylaşmıştır.
- C) Avrupa sanayi ürünleri Osmanlı pazarlarına girmiştir.
- D) Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik isyanları başlamıştır.
- E) Osmanlı Devleti hammadde kaynağı olarak kullanılmıştır.

14. “En büyük amacımız Boğazları ele geçirip sıcak denizlere inmekti. Balkanlarda hâkimiyet kurmaya çalıştık. Osmanlı topraklarında yaşayan Slav ve Ortodoksları kendi amaçlarımız doğrultusunda yönlendirdik.” **diyen Rus Çarı,**

- I. Akdeniz’e hakim olmak istemektedir.
- II. Dini siyasi amaçları için kullanmaktadır.
- III. Milliyetçi bir politika izlemektedir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

15. “Sanayi İnkılabını ilk gerçekleştiren ve en fazla sömürgeye sahip olan devletiz, “üzerinde güneş batmayan ülke” olarak tanındık. Sömürgelerimizi elimizde tutmak için güçlü bir donanmamız vardı. Orta Doğu petrol alanları, oldukça ilgimizi çekiyordu.” **diyen bir İngiltere kralı,**

- I. Bütün kıtalarda sömürge sahibidir.
- II. Sanayileşmiş bir ülkeye sahiptir.
- III. Osmanlı topraklarına sahip olmak istemektedir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. “Siyasi birliğimizi geç kurduk ve hızla sanayileştik. Yeni sömürgeler elde etmek istedik. Büyük devletlerin elindeki sömürgeleri ele geçirmeyi amaçladık. Osmanlı Devleti’yle iyi ilişkiler kurduk. Sınır komşumuz ile kömür madeni bakımından zengin sınır bölgesi sebebiyle aramız bozuldu.” **diyen bir Alman imparatoru,**

- I. İngiltere’ye rakip olmayı göze almıştır.
- II. Fransa ile sorun yaşamaktadır.
- III. İngiltere ile sınır komşusu olmuştur.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

17. Avrupa Devletleri -Osmanlı yönetiminin çağrısıyla- bir araya gelerek Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilat kurdular (1881).

Yalnız bu bilgiye dayalı olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti borçlarını ödemekte zorlanmaktadır.
- B) Osmanlı Devleti-Avrupa ilişkileri iyidir.
- C) Osmanlı Devleti teşkilatlanmaya önem vermektedir.
- D) Osmanlı Devleti ekonomisini geliştirmeye çalışmaktadır.
- E) Osmanlı ekonomisi Avrupa'yla rekabet edecek güçtedir.

18. İttihat ve Terakki Cemiyeti, mason ve İtalyan Carbonari (Karbonari) teşkilatlarını örnek alarak kurulan bir örgüttür. Mekteb-i Tıbbiye öğrencileri tarafından Yeni Osmanlılar çizgisinde çalışarak teşkilatlanan cemiyet, daha sonra Mekteb-i Harbiye öğrencileri arasında yayıldı. Gizli faaliyet gösteren cemiyet üyeleri II. Abdülhamid'e karşıydı. Fransız İhtilali'nin düşüncelerini kendilerine örnek alan İttihat ve Terakki Cemiyetinin siyasal amacı Meşrutiyet'i ilan edip Mebusan Meclisinin açılmasını sağlamaktı.

Buna göre;

- I. Cemiyet kuruluş yapısı olarak dışardan etkilenmiştir.
- II. Harbiye okulu öğrencileri cemiyete ilgi göstermiştir.
- III. II. Abdülhamit'i tahttan indirmeyi hedeflemiştir.
- IV. Genç Osmanlılarla, İttihat ve Terakki Cemiyetinin amacı örtüşmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II, IV
- D) II, III, IV
- E) I, II, III ve IV

19. II. Abdülhamit tarafından Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası Kanun-ı Esasi ilan edildi. Anayasaya göre Osmanlı Mebusan Meclisi açıldı. Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet Dönemi başladı. Halk ilk kez seçimlere katılarak sınırlı da olsa yönetimde söz sahibi oldu. II. Abdülhamit, 1908 yılına kadar devleti mutlakiyetle yönetti. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin meşrutiyeti yeniden getirmek için yürüttüğü mücadele sonucunda II. Abdülhamit, 23 Temmuz 1908'de meşrutiyeti yeniden ilan etti. Böylece II. Meşrutiyet Dönemi başladı. Anayasada önemli değişiklikler yapıldı, padişahın yetkileri sınırlandırıldı ve meclisin yetkileri artırıldı. Ayrıca ilk kez siyasi partilerin kurulması sağlandı.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Halk yönetime katılmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nde anayasalı yönetim başlamıştır.
- C) I. Meşrutiyet daha demokratik yapıdadır.
- D) Siyasi partiler ilk defa yerini almıştır.
- E) İki meşrutiyette II. Abdülhamit zamanında ilan edilmiştir.

20. Siyasi çalkantıların yanı sıra Osmanlı Devleti'nin ekonomisi de giderek zayıflamaktaydı. Avrupa'daki fabrikalarda seri bir şekilde, bol miktarda ve düşük fiyatla üretilen mallar, Osmanlı pazarını istila etti. Kapitülasyonlar nedeniyle gümrük vergilerinin düşük olması da Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın ham madde kaynağı ve açık pazarı haline gelmesinde önemli rol oynadı. Küçük atölyelerde ve el tezgahlarında üretim yapan Osmanlı esnaf ve zanaatkârları, Avrupalı üreticilerle rekabet edemediler. Bu durum zamanla el tezgahlarının ve küçük atölyelerin kapanmasına, Osmanlı ekonomisinin büyük zarara uğramasına neden oldu.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı devleti sanayisi Avrupa ile rekabet halindedir.
- B) Osmanlı küçük sanayisi zor durumdadır.
- C) Avrupa gümrük vergisi ödememektedir.
- D) Osmanlı siyaseten güçlüdür.
- E) Osmanlı sanayisi Avrupa'yla rekabet edecek güçtedir.

TEST 2

1. Avrupa’da XIX. yüzyılda yaşanan önemli gelişmeler ve sanayileşmenin hız kazanması Avrupa’yı dünyanın sermaye, sanayi ve üretim merkezi haline getirdi. Fransız İhtilali’nin yaydığı milliyetçilik akımı bu kıtadaki kuvvetler dengesini büyük ölçüde değiştirdi. Yeni “ulus devletler” ortaya çıktı. Ayrıca bu dönemde 1870’te İtalya, 1871’de Almanya siyasi birliklerini tamamlayarak sömürgeciliğe yöneldi. Böylece Avrupa’da kuvvetler dengesini etkileyecek iki önemli güç ortaya çıktı.

Bu bilgiye aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fransız İhtilali Avrupa’da güç dengelerini değiştirmiştir.
- B) Sömürgeciliğe katılan yeni devletler vardır.
- C) Avrupa sermaye ve üretim merkezidir.
- D) İtalya ve Almanya işbirliği halindedir.
- E) Avrupa’da birliklerini yeni tamamlayan devletler vardır.

2. Avrupa’da gelişen Sanayi İnkılabı da Osmanlı Devleti’ni olumsuz etkiledi. Sanayileşen Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler. Osmanlı toprakları uluslararası ortak pazara dönüştü. Fransız İhtilali’nin (1789) sonuçları da Osmanlı Devleti üzerinde etkili oldu. İhtilalle birlikte hürriyet, eşitlik, adalet ve milliyetçilik gibi fikirler dünyaya yayıldı. Özellikle milliyetçilik fikri çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti’ni etkilediği söylenemez?

- A) Milliyetçilik
- B) Sömürgecilik
- C) Sanayi İnkılabı
- D) Ümmetçilik
- E) Hürriyet

3. Osmanlı Devleti'nin savaşlarda aldığı ağır yenilgilerle beraber toprak kayıpları da artmıştı. Özellikle Balkan Savaşları sonrasında kaybedilen topraklarda büyük kitleler hâlinde Türkler bırakıldı. Bu topraklarda kalan Türkler, gördükleri baskılar karşısında Anadolu'ya göç etti. Doğu Anadolu'da işgale uğrayan yerlerden halk daha güvenli gördüğü başka kentlere göç etmeye başlamıştı. Göçün yaratmış olduğu karmaşa da sosyal hayatı olumsuz etkiledi. Bu karmaşanın yaşandığı yerlerin başında daha fazla göç almaya başladığı için Orta Anadolu gelmekteydi.

Yukarıdaki ifadeler savaşların sonuçlarının hangi boyutunu ortaya koymaktadır?

- A) Siyasi
- B) Sosyal
- C) Dini
- D) Ekonomik
- E) Kültürel

4. XIX. yüzyılda ulaşım ağının gelişmesiyle şehirlerin sayısı arttı. Artan şehirleşmeyle beraber altyapı, su, tramvay, hava gazı hizmetlerinin sağlanması çalışmaları önem kazandı. Osmanlı Devleti'nde 1860'lardan itibaren demir yollarının hizmete girmesiyle şehirlerarası ulaşım gelişir. XIX. yüzyılda posta teşkilatının kurulması, telgrafın yaygınlaşması ve gazetelerin çıkarılmasıyla haberleşmede önemli gelişmeler sağlandı. Yaşanan bu gelişmeler şehirlerin önemini artırdı.

Buna göre;

- I. Ulaşım şehirleşmeyi artırmıştır.
 - II. Şehirleşme bazı altyapı ihtiyaçlarına yol açmıştır.
 - III. Demiryolu ulaşımına açılmıştır.
 - IV. Gazeteler posta teşkilatından önce gelişmiştir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir.**

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II, III
- D) II, III, IV
- E) I, II, III ve IV

5. Avrupa devletleri Sanayi İnkılabı'yla beraber hızla ekonomik büyüme sağlarken Osmanlı Devleti kendi sanayileşmesini gerçekleştiremedi. Avrupalı ülkelerin rekabetiyle açık pazar haline dönüştü. Kısa sürede yerli sektörler çöküntüye uğradı. Dış ticaretin yapısı değişti, sanayi tüketim malları ithal eden ve tarımsal ürünler ve madensel ham maddeler ihraç eden ekonomik bir yapı ortaya çıktı. Bu durum dış ticaret açığının büyümesine neden oldu.

Yukarıdaki gelişmeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin oluştuğu düşünülemez?

- A) Hammadde ihracatı artmıştır.
- B) İthalat artmıştır.
- C) Ülkede Avrupalı menşeli ürünler artmıştır.
- D) Dış ticaret açığı artmıştır.
- E) Sanayi ürünleri ihracı artmıştır.

6. Osmanlı Devleti XIX. yüzyıldan itibaren Fransız İhtilali ve Sanayi İnkılabı'nın etkisiyle yaşanan gelişmeler karşısında çok zor durumda kalmıştır. Hem sömürgecilik rekabetinde olan Avrupalı devletlerin Osmanlı topraklarını işgale başlamaları hem de devletin sınırları içerisinde yer alan azınlıkların isyanları Osmanlı Devleti'nin toprak kayıplarını artırmıştır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'ni etkilediği söylenemez?

- A) Milliyetçilik
- B) Sömürgecilik
- C) Sanayi İnkılabı
- D) Azınlık isyanları
- E) Turancılık

7. Osmanlı Devleti'nin savaşlarda aldığı ağır yenilgilerle beraber toprak kayıpları da artmıştı. Özellikle Balkan Savaşları sonrasında kaybedilen topraklarda büyük kitleler hâlinde Türkler bırakıldı. Bu topraklarda kalan Türkler, gördükleri baskılar karşısında Anadolu'ya göç etti. Doğu Anadolu'da işgale uğrayan yerlerden halk daha güvenli gördüğü başka kentlere göç etmeye başlamıştı. Göçün yaratmış olduğu karmaşa da sosyal hayatı olumsuz etkiledi. Bu karmaşanın yaşandığı yerlerin başında daha fazla göç almaya başladığı için Orta Anadolu gelmekteydi.

Yukarıdaki ifadeler savaşların sonuçlarının hangi boyutunu ortaya koymaktadır?

- A) Siyasi
- B) Sosyal
- C) Dini
- D) Ekonomik
- E) Kültürel

8. XIX. yüzyılda ulaşım ağının gelişmesiyle şehirlerin sayısı arttı. Artan şehirleşmeyle beraber altyapı, su, tramvay, hava gazı hizmetlerinin sağlanması çalışmaları önem kazandı. Osmanlı Devleti'nde 1860'lardan itibaren demir yollarının hizmete girmesiyle şehirler arası ulaşım gelişir. XIX. yüzyılda posta teşkilatının kurulması, telgrafın yaygınlaşması ve gazetelerin çıkarılmasıyla haberleşmede önemli gelişmeler sağlandı. Yaşanan bu gelişmeler şehirlerin önemini artırdı.

Buna göre;

- I. Ulaşım şehirleşmeyi artırmıştır
- II. Şehirleşme bazı altyapı ihtiyaçlarına yol açmıştır
- III. Demiryolu ulaşımına açılmıştır
- IV. Gazeteler posta teşkilatından önce gelişmiştir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

9. Avrupa devletleri Sanayi İnkılabı'yla beraber hızla ekonomik büyüme sağlarken Osmanlı Devleti kendi sanayileşmesini gerçekleştiremedi. Avrupalı ülkelerin rekabetiyle açık pazar haline dönüştü. Kısa sürede yerli sektörler çöküntüye uğradı. Dış ticaretin yapısı değişti, sanayi tüketim malları ithal eden ve tarımsal ürünler ve madensel ham maddeler ihraç eden ekonomik bir yapı ortaya çıktı. Bu durum dış ticaret açığının büyümesine neden oldu.

Yukarıdaki gelişmeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin oluştuğu düşünülemez?

- A) Hammadde ihracatı artmıştır
- B) İthalat artmıştır
- C) Ülkede Avrupalı menşeli ürünler artmıştır
- D) Dış ticaret açığı artmıştır
- E) Sanayi ürünleri ihracı artmıştır

10. İttihat ve Terakki Cemiyeti, mason ve İtalyan Carbonari (Karbonari) teşkilatlarını örnek alarak kurulan bir örgüttür. Mekteb-i Tıbbiye öğrencileri tarafından Yeni Osmanlılar çizgisinde çalışarak teşkilatlanan cemiyet, daha sonra Mekteb-i Harbiye öğrencileri arasında yayıldı. Gizli faaliyet gösteren cemiyet üyeleri II.Abdülhamid'e karşıydı. Fransız İhtilali'nin düşüncelerini kendilerine örnek alan İttihat ve Terakki Cemiyetinin siyasal amacı Meşrutiyet'i ilan edip Mebusan Meclisinin açılmasını sağlamaktı.

Buna göre;

- I. Cemiyet kuruluş yapısı olarak dışardan etkilenmiştir.
- II. Harbiye okulu öğrencileri cemiyete ilgi göstermiştir.
- III. II. Abdülhamit'i tahttan indirmeyi hedeflemiştir.
- IV. Genç Osmanlılarla, İttihat ve Terakki Cemiyetinin amacı örtüşmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II, IV
- E) II,III ve IV

11. 31 Mart Ayaklanmasının bastırılmasından sonra İttihat ve Terakki Cemiyetinin ülke yönetimindeki etkisi daha da arttı. Kanun-ı Esasi'de bazı değişiklikler yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliklerle getirilen yeniliklerden biri değildir?

- A) Padişahın meclisi feshetmesi zorlaştırıldı.
- B) Padişahın veto hakkı sınırlandırıldı.
- C) Hükûmet meclise karşı sorumlu hâle geldi.
- D) Anayasa daha demokratik hale getirildi.
- E) Padişaha sürgün yetkisi verildi.

12. 1870'de siyasi birliğini kuran İtalya, sömürgecilik rekabetine katıldı. Fransa; Tunus, Cezayir ve Fas'ı; İngiltere ise Mısır'ı işgal etmişti. İtalya da Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a yöneldi ve Osmanlı Devleti'ne ultimatom vererek bu toprakların kendisine teslim edilmesini istedi. Osmanlı Devleti bu isteğı kabul etmeyince İtalya, Osmanlı'ya savaş ilan etti.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesinin öncelikli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sömürge elde etme isteğı
- B) Trablusgarp'ı Fransa'ya bırakmak istememesi
- C) Trablusgarp'ın Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olması
- D) Siyasi birliğini tamamlamak istemesi
- E) İngiltere'nin Mısır'ı işgal etmesi

TEST 3

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

1.

Sadece yukarıdaki haritayı dikkate aldığımızda İtalya ile yaptığımız Trablusgarp Savaşı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İtalya kendisine yakın olan Trablusgarp'ı hedef olarak seçmiştir.
- B) Trablusgarp'ın işgaliyle İtalya İngiltere ve Fransa ile komşu olmuştur.
- C) İtalya deniz gücünden yararlanmıştır.
- D) Osmanlı Devleti karadan yardım göndermiştir.
- E) Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da toprağı vardır.

2. 1870'de siyasi birliğini kuran İtalya, sömürgecilik rekabetine katıldı. Fransa; Tunus, Cezayir ve Fas'ı; İngiltere ise Mısır'ı işgal etmişti. İtalya da Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a yöneldi ve Osmanlı Devleti'ne ultimatoma vererek bu toprakların kendisine teslim edilmesini istedi. Osmanlı Devleti bu isteğı kabul etmeyince İtalya, Osmanlı'ya savaş ilan etti.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesinin öncelikli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sömürge elde etme isteğı
- B) Trablusgarp'ı Fransa'ya bırakmak istememesi
- C) Trablusgarp'ın Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olması
- D) Siyasi birliğini tamamlamak istemesi
- E) İngiltere'nin Mısır'ı işgal etmesi

3. İtalya, Osmanlı'yı zor durumda bırakmak için Çanakkale Boğazı'nı abluka altına aldı ve On İki Ada'yı işgal etti. İtalya ile Osmanlı Devleti arasında Ouchy (Uşi) Antlaşması imzalandı (18 Ekim 1912).

Osmanlı Devleti'ni İtalya ile Uşi Antlaşması'nı yapmaya zorlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Savaşı'nın başlaması
- B) Fransa'nın İtalya'nın yanında savaşa girmesi
- C) İngiltere'nin Mısır'ı işgal etmesi
- D) Fransa'nın Tunus'u işgal etmesi
- E) Üçlü İtilaf'ın kurulması

4. Trablusgarp Savaşı devam ederken Balkanlarda da savaş çıktı. Böylelikle iki ateş arasında kalan Osmanlı Devleti, İtalya ile olan savaşını sonlandırmak zorunda kaldı. İmzalanan **Uşi Antlaşması** (18 Ekim 1912) ile Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı ancak Trablusgarp halkının dinî yönden Osmanlı halifesine bağlı kalması kabul edildi. Böylece Osmanlı Devleti, Yavuz Selim Devri'nde ayak bastığı Afrika kıtasından tamamen çekildi.

Buna göre Trablusgarp Savaşı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Balkan Devletleri Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'nda olmasından yararlanmışlardır.
- B) İtalya ile bir antlaşma imzalanmıştır.
- C) İtalya Kuzey Afrika'ya hakim olmuştur.
- D) Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da toprağı kalmamıştır.
- E) Osmanlı Devleti Yükselme döneminde Kuzey Afrika'ya ayak basmıştır.

BALKAN SAVAŞLARI (1912-1913)

5. Birinci Balkan Savaşında başkent de tehdit altında kalınca Osmanlı yöneticileri barış istediler. Dört Balkan devletiyle Osmanlı Devleti arasında imzalanan Londra Antlaşması (30 Mayıs 1913) ile savaşa son verildi. Bu antlaşma ile Midye-Enez hattının batısındaki Balkan toprakları -Edirne dâhil olmak üzere- kaybedildi. Savaşın yarattığı kargaşadan faydalanan Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti. Arnavutluk, Osmanlı Devleti'nden ayrılan son Balkan devleti oldu.

Buna göre Birinci Balkan Savaşı için;

I. Midye-Enez çizgisinin batısındaki topraklar kaybedilmiştir

II. Arnavutluk elimizden çıkmıştır

III. Bulgaristan'la kara sınırimız kalmamıştır

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

6. İkinci Balkan Savaşı'nda Balkan devletleri kendi aralarında savaşımaya başladılar (29 Haziran 1913). Bu savaşta bir yanda Bulgaristan diğer yanda Sırbistan, Yunanistan ve Karadağ vardı. Kargaşadan yararlanmak isteyen Romanya ile Edirne'yi geri almak isteyen Osmanlı Devleti de Bulgaristan'a savaş açtı. Enver Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Edirne'yi Bulgarlardan geri aldı. Tüm cephelerde zor duruma düşen Bulgaristan yenilgiyi kabul etmek zorunda kaldı. Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasında imzalanan İstanbul Antlaşması (29 Eylül 1913) ile Edirne ve Kırklareli geri alındı. Meriç Nehri, Osmanlı-Bulgaristan sınırı olarak kabul edildi.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı Devleti Birinci Balkan Savaşı'nda toprak kaybetmiştir.

B) Romanya Birinci Balkan Savaşı'na katılmıştır.

C) Osmanlı Devleti Balkan Devletlerinin yanında yer almıştır.

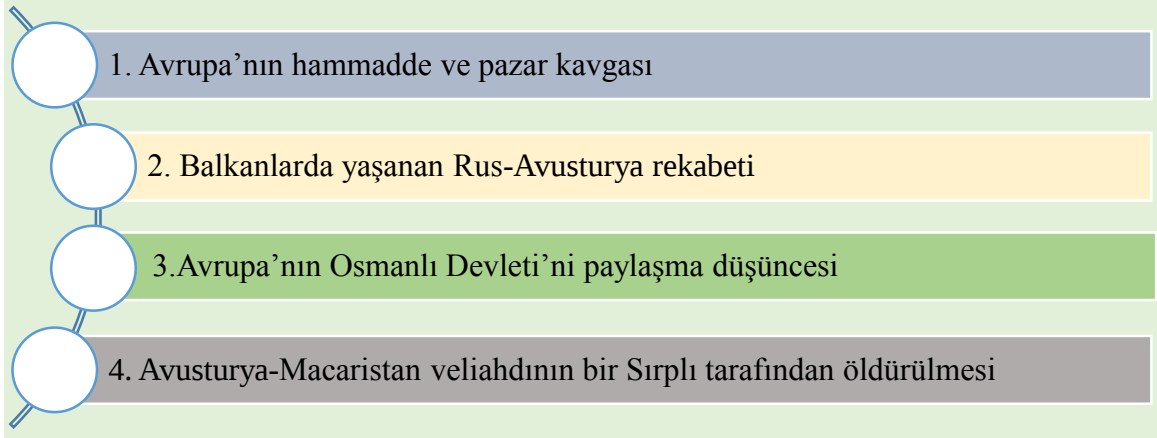
D) Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kalmıştır.

E) Yunanistan'la kara sınırimız vardır.

TEST 4

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI VE OSMANLI DEVLETİ (1914-1918)

1.

Yukarıdaki Birinci Dünya Savaşı nedenlerinden hangisi Fransız İhtilali'nin etkilerindendir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) II, III ve IV

2. Birinci Dünya Savaşının özel nedenleri arasında, İngiltere'nin dünyanın en büyük sömürgeci devleti olması ve sömürgecilik yarışında rakibi olan Almanya'yla çıkar çatışması yaşaması Rusya'nın, Slav ırkından ve Ortodoks mezhebinden olan milletleri Panslavizm politikasıyla bir bayrak altında toplamaya çalışması ve bu amaca ulaşabilmek için Balkanlarda Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ile çekişmesi, sıcak denizlere inme politikasını sürdürmesi, politikaları etkili olmuştur.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İngiltere sömürgecilik yarışında öndedir.
- B) Avusturya-Macaristan imparatorluğu sömürgeciliğe geç başlamıştır.
- C) Dini etkenler savaşın yayılmasında etkili olmuştur.
- D) Almanya ve İngiltere rekabet halindedir.
- E) Ruslar slav birliği politikası izlemektedir.

3. Birinci Dünya Savaşının özel sebepleri arasında,

-Fransa, İngiltere gibi büyük sömürgelere sahip olması ve 1871 Sedan Savaşı'nda kaybettiği Alsas-Loren Bölgesi'ni Almanya'dan geri almak istemesi,

-Almanya, Hızla gelişen sanayisine ham madde ve Pazar bulabilmek için İngiltere'nin ve Uzak Doğu'daki Japonya'nın sömürgelerine göz dikmesi, Orta Doğu'ya ulaşmak amacıyla Osmanlı Devleti ile yakınlaşmak istemesi, etkili olmuştur.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Ekonomik kaygılar savaşın başlamasında etkilidir.
- B) İngiltere ve Fransa arasında sömürge rekabeti vardır.
- C) Almanya Osmanlı Devleti'nden toprak talep etmektedir.
- D) İngiltere Almanya'ya karşı Fransa'yı desteklemektedir.
- E) Osmanlı Devleti hammadde arayışındadır.

4. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ise Balkanlar ve Doğu Avrupa'da hâkimiyet kurmaya çalışıyordu. Aynı bölge Rusya'nın da yayılma sahasıydı. Rusya "Panslavizm" politikasıyla Balkanlardaki Slav kökenli ulusları Osmanlı Devleti'nden kopararak kendi hâkimiyeti altına almaya ve Balkanlar üzerinden Akdeniz'e inmeye çalışıyordu. Siyasal birliğini geç tamamlayan Almanya ise gelişen sanayisi için ham madde ve pazar arayışı içine girdi.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasında Sanayi İnkılabının etkisi vardır.
- B) Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasında Fransız İhtilalinin etkisi vardır.
- C) Rusya sanayisi için hammadde aramaktadır.
- D) Avrupa'da yaşanan siyasi gelişmeler Birinci Dünya Savaşı'nı etkilemiştir.
- E) Avusturya Macaristan imparatorluğunun Balkanlara dönük politikası vardır.

5.

Almanya, Osmanlı Devleti'nin Kendi Yanında Savaşa Katılmasıyla:		
Yeni cepheler açarak savaşı geniş alanlara yaymayı ve üzerindeki savaş yükünü hafifletmeyi	Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan faydalanarak İngilizlerin sömürgeleriyle bağlantısını kesmeyi	Osmanlı halifesinin dinî gücünden faydalanarak İngilizleri sömürgelerinde zor duruma düşürmeyi planlıyordu

Buna göre Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni yanında savaşa sokmak istemesinde Osmanlı Devleti'nin;

- I. Geniş bir coğrafyada toprağının olması
 - II. Padişahın aynı zamanda halife sıfatını taşıması
 - III. İngilizlerin sömürgelerine giden yolların Osmanlı topraklarından geçmesi etkili olmuştur
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6.

I. Dünya Savaşı Başladığında Osmanlı Devleti:

Tarafsızlığını ilan etti.	Boğazları ulaşımına kapattı.	Kapitülasyonları kaldırdığını duyurdu.	Ülke genelinde seferberlik başlattı.
---------------------------	------------------------------	--	--------------------------------------

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti bağımsız bir devlet olmak istemektedir.
- B) Osmanlı Devleti ekonomik boyunduruklardan kurtulmak istemektedir.
- C) İttifak arayışı içerisinde.
- D) Güvenlik tedbirlerine başvurmuştur.
- E) Askeri hazırlık yapmıştır.

Kafkas Cephesi

7. 1916 baharında yeniden taarruza geçen Rus kuvvetleri Erzurum, Erzincan, Muş, Bitlis ve Trabzon'u işgal etti. Aynı yıl bölgeye gönderilen Mustafa Kemal Paşa Muş ve Bitlis'i geri aldı. Çanakkale Boğazı'nı geçemeyen İtilaf Devletleri Rusya'ya yardım gönderemediği için Rusya'da ekonomik sorunlar gittikçe arttı ve sonunda Bolşevik İhtilali yaşandı. Bolşevik İhtilali ile Rusya'da çarlık yıkıldı ve Rusya Komünizm ile yönetilmeye başlandı. Yeni Rus Hükûmeti, İttifak Devletleriyle Brest-Litowsk (Birest-Litovsk) Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekildi (3 Mart 1918). Antlaşma gereği Ruslar, Doğu Anadolu'da işgal ettikleri Osmanlı topraklarını boşalttılar.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti kaybettiği bazı toprakları geri almıştır
 - II. Rusya'da rejim değişikliği Kafkas cephesinde gidişatı etkilemiştir
 - III. Yeni Rus hükûmeti İtilaf Devletleriyle antlaşmayı uygun görmüştür
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- D) I, II ve III

8.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu'da Rus işgali yaşanmıştır.
- B) Kafkas cephesi savunma cephesidir.
- C) Rusya'da rejim değişikliği yaşanmıştır.
- D) Rusya'da yaşanan iç gelişmeler Kafkas Cephesini etkilemiştir.
- E) Rusya savaştan çekilmiştir.

9. Ermenilerden kendi çıkarları için yararlanmaya çalışan iki devlet, birbirine düşman olan Rusya ve İngiltere olmuştur. Rusya, Ermenilerin yardımıyla Akdeniz'e inmenin hayalini kurarken İngiltere de Ermenileri kullanarak Rusya'nın Akdeniz'e inmesini engellemeye çalışmıştır. Böylece Ermenilerin yaşadığı coğrafya iki büyük devletin çekişme alanı olmuş, bölgede yaşayan hem Ermeniler hem de Müslümanlar bu çekişmeden zarar görmüştür.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İngiliz ve Ruslar birlikte hareket etmektedir.
- B) Ermeniler İngiliz ve Ruslar tarafından siyasi çıkarları için kullanılmaktadır.
- C) Rusya Ermenilerden yararlanarak Akdeniz'e inmek istemektedir.
- D) Çıkar çatışmaları Ermenilere zarar vermiştir.

10. Bir zamanlar "Millet-i Sadıka" olarak tanımlanan Ermeniler, I. Dünya Savaşı yıllarında önce Ruslarla ardından da İngilizlerle iş birliği yaptılar. Bu iş birliğine karşılık İngilizler, Ermenilere, Doğu Anadolu'da bağımsız bir devlet vadettirler. İngilizler bu vaadi yerine getirmek için Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesini düzenlediler. Ardından Sevr Antlaşması'na "Anadolu'nun doğusunda bağımsız bir Ermeni devletinin kurulacağı" maddesini eklediler.

Buna göre Ermeni Meselesi ve sonuçları için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ermeniler Osmanlı Devleti'ne her zaman sadık olmuştur.
- B) Büyük devletler Ermenileri siyasi çıkarları için kullanmışlardır.
- C) Uluslararası antlaşmalarda Ermeniler gözetilmiştir.
- D) Ermenilere yeni bir devlet kurma vaadi verilmiştir.
- E) Avrupa Devletleri bağımsız bir Ermeni Devleti düşünmektedir.

11. Osmanlı Devleti, ölüm kalım savaşının verildiği bir ortamda Ermeni çeteleriyle uğraşmak zorunda kalmıştır. Ancak çalışmalardan olumlu bir sonuç alınamamış, olayların önüne geçilememiştir. Bunun üzerine Osmanlı Hükûmeti, çıkardığı Sevk ve İskân Kanunu ile (27 Mayıs 1915) olaylara karışan Ermenilerle onlara yardım edenleri ülkenin daha sakin bir bölgesi olan Suriye'ye nakletme kararı almıştır.

Buna göre;

I. Suriye savaş bölgesi değildir.

II. Osmanlı Devleti savaş sırasında Ermeni çeteleriyle uğraşmıştır.

III. Ermenilerin başka bir bölgeye göçü için kanun çıkarılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

D) I, II ve III

Kanal Cephesi

12.

-Mısır'ı İngilizlerden geri almak.

-İngiltere'nin Uzakdoğu ve Hindistan sömürgeleriyle bağını kesmek.

Yukarıda bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

A) İngiltere'nin sömürgelerine giden yol Mısır'dan geçmektedir.

B) Mısır'ın stratejik bir önemi vardır.

C) Kanal cephesi saldırı cephesidir.

D) İngiltere'nin üç kıtada sömürgesi vardır.

E) İngiltere'nin Asya'da sömürgesi vardır.

13. Almanların da desteğiyle hareket eden Bahriye Nazırı Cemal Paşa komutasındaki Osmanlı askerleri, Şubat 1915'te Kanal'a ulaşmak için harekete geçtiler. Ancak ikmal hatları yeterli olmadığı için askerlerimiz tüm erzağını yanlarında taşıyordu. Bu durum çölün zor şartlarında askerlerimizin yorgun düşmesine neden oldu. Yaşanan açlık ve susuzluk, durumu daha da ağırlaştırdı. Buna rağmen askerlerimiz, Kanal'ı ele geçirmek için birkaç kez girişimde bulunduyorsa da büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kaldılar.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kanal cephesi savunma cephesidir.
- B) Kanal cephesi Almanların açtığı bir cephe.
- C) Askerimiz yeterli ikmale ulaşamamıştır.
- D) İngilizler müttefiklerinden destek almıştır.
- E) İngilizler Fransa'dan askeri destek almıştır.

Çanakkale Cephesi

14. Çanakkale Zaferi, İtilaf Devletlerinin savaşı kısa sürede kazanma planlarını suya düşürmüş, I. Dünya Savaşı'nın iki yıl uzamasına neden olmuştur. Müttefiklerinden yardım alamayan Rusya'da gittikçe artan ekonomik sorunlar Bolşevik İhtilali'nin çıkmasına ve Rusya'nın savaştan çekilmesine zemin hazırlamıştır. Çanakkale Savaşlarından sonra Bulgaristan İttifak Devletlerinin yanında savaşa katılmış, böylece Osmanlı Devleti ile müttefikleri arasında kara bağlantısı kurulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Çanakkale Zaferi, Birinci Dünya Savaşı'nın yaklaşık iki yıl uzamasına yol açmıştır.
- B) Bolşevik İhtilali Rusya'nın savaştan çekilmesine yol açmıştır.
- C) Çanakkale Savaşı Bulgaristan'ın savaşa giriş kararını etkilemiştir.
- D) İngiltere Rusya'ya ekonomik yardım yapmıştır.
- E) Çanakkale'de İtilaf Devletleri yenilgiye uğramıştır.

15. Çanakkale, Osmanlı askerlerinin milletini ve devletini yaşatmak için ölüme koştığı yer olmuştur. Anadolu’da birçok okul 1915 yılında mezun verememiştir. Çünkü Anadolu halkı o yıl üniversite hatta lise çağındaki çocuklarını bile Çanakkale’de toprağa vermiştir. Toprağa düşen gencecik canlarla oluşturulan siperler, Çanakkale’yi geçilmez kılmış ve Millî Mücadele ruhunu yeşertmiştir. Yaralı düşmanına dahi merhametle yaklaşan Türk askerleri, Milletimizin sahip olduğu değerleri bütün güzelliğiyle ortaya koymuştur.

Buna göre Türk halkı;

- I. Çanakkale savaşlarında büyük fedakârlıklarda bulunmuştur
 - II. Milli Mücadele ruhunu belirtmiştir
 - III. Milletimizin yüksek değerleri düşman askerlere de gösterilmiştir
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Hicaz-Yemen Cephesi

16. Hicaz cephesinde, Mustafa Kemal Paşa’nın “Yaşarken adını tarihe altın harflerle yazdıran komutan” dediği Fahrettin Paşa, 1916’da Medine’ye gönderildi. “Çöl Kaplanı” namıyla meşhur Fahrettin Paşa, İngilizler tarafından desteklenen Mekke Emiri Şerif Hüseyin’e karşı, elinde bulunan son derece kısıtlı imkânlarla rağmen Medine’yi iki yıl yedi ay savundu. “Ölürüm de Peygamber kabrini çiğnetmem.” diyerek şehri isyancılara ve İngilizlere teslim etmedi. Kuşatma uzadıkça aç ve susuz kalan Osmanlı askerleri çekirge yiyerek Medine’yi savunmaya devam etti.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Medine savunmasında dini hassasiyetler etkili olmuştur.
- B) Fahrettin Paşa savaşın başlamasından sonra Medine’de görevlendirilmiştir.
- C) Savaş sonucunda Medine Osmanlı Devleti elinde kalmıştır.
- D) Mekke Emiri ve İngilizler iş birliği içindedirler.
- E) Fahrettin Paşa Medine’yi İngilizlere karşı savunmuştur.

17.

- İngilizler uzun zamandır “*Halifelik Arapların hakkıdır.*” şeklindeki propagandalarla Arapları Osmanlı Devleti’ne karşı isyana kışkırtıyorlardı.
- I. Dünya Savaşı başladığında da İngilizlerin “*bağımsız devlet kurma*” vaadinden etkilenen Mekke Emiri Şerif Hüseyin Osmanlı Devleti’ne isyan etti.

Buna göre Hicaz Cephesi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bu cephenin açılmasında İngilizlerin rolü vardır.
- B) Arap halkı Osmanlı halifesine bağlıdır.
- C) Araplar bağımsızlık fikrindedirler.
- D) İngiliz propagandaları Araplar üzerinde etkili olmuştur.
- E) Şerif Hüseyin İngilizlerin vaadinden etkilenmiştir.

18. İngiltere Mac Mahon (Mak Mahon) Planı ile Mekke Emiri Şerif Hüseyin’e bağımsızlık vadetmişti. Böylece İngilizlerin desteğini sağlayan bazı Arap kabileleri, Osmanlı egemenliğine karşı ayaklandılar. Osmanlı kuvvetleri kutsal yerleri korumak için İngiltere ve Mekke Emiri Şerif Hüseyin’e karşı savaştı. Özellikle Medine’yi Fahrettin Paşa komutasındaki Türk askeri olağanüstü bir şekilde müdafaa etti. İngiliz casus Thomas Edward Lawrence (Tomas Edvird Lovrins), Arapları Türklere karşı sürekli kışkırtarak, bazı Arap kabilelerinin İngilizlerin yanında yer almasını sağlamıştı. Lawrence, Medine’yi Suriye’ye bağlayan demir yollarını tahrip ettirerek kullanılmaz hâle getirtti.

Buna göre;

- I. İngiltere, Arap ülkelerini Osmanlı elinden almak istemiştir
 - II. İngiliz casus Thomas Edward Lawrence (Tomas Edvird Lovrins) Arapları Osmanlı Devleti’ne karşı kışkırtmıştır
 - III. Fahrettin Paşa, Medine’yi İngilizlere karşı müdafaa etmiştir
 - IV. Şerif Hüseyin Osmanlı Devleti’nden bağımsızlık düşünmüştür
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve IV
- B) III ve IV
- C) I, II ve IV
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

Irak Cephesi

19.

- Bölgedeki petrol alanlarını ele geçirmek
- Kuzeye doğru ilerleyip Ruslarla birleşmek
- İngiltere'nin sömürgelerine giden yolları güven altına almak istemesi

Irak Cephesi'nin açılma sebeplerini dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İngiltere yer altı kaynaklarına ulaşmak istemektedir.
- B) İngiltere Hindistan'ı güven altına almaya çalışmaktadır.
- C) İngiltere bölgedeki Alman varlığına son vermek istemektedir.
- D) Rusya ile bağlantı kurarak Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmak istemektedir.
- E) Irak yeraltı kaynakları bakımından zengindir.

20. İngilizlere karşı Osmanlı kuvvetleri, **Selman-ı Pâk Muharebelerinde** büyük bir zafer elde etti (22 25 Kasım 1915). Halil (Kut) Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Kut'ül Amâre denilen yerde İngiliz kuvvetlerini kuşattı. İngiliz askerleri komutanları General Townshend (Tavzınd) ile birlikte esir alındı (29 Nisan 1916). Ancak bölgeye yeni kuvvetler gönderen İngilizler, 1917 yılında Bağdat'ı işgal edip Musul'a doğru ilerlediler. Musul Türk kuvvetlerinin elinde iken Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı ve Osmanlı Devleti savaştan çekildi.

Buna göre Irak Cephesi Muharebeleri için aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Irak cephesi bir saldırı cephesidir.
- B) Türk zaferi savaşın sonuna kadar sürdürülememiştir.
- C) Musul İngilizlerin eline geçmiştir.
- D) Mondros Mütarekesi Townshend desteğiyle yapılmıştır.
- E) Bağdat Osmanlı Devleti'nin elindedir.

TEST 5

Suriye Cephesi

1. Suriye-Filistin Cephesi aşağıdaki hangi cephede yaşanan başarısızlık üzerine açılmıştır?

- A) Irak
- B) Kanal
- C) Kafkas
- D) Hicaz
- E) Çanakkale

2.

- Kanal Cephesinin devamı niteliğindedir.
- İngilizler, Hayfa, Akka ve Şam'ı ele geçirmiştir.
- Ekim 1918'de Halep İngilizlerin eline geçti.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda Suriye-Filistin Cephesi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İngilizler Anadolu sınırlarına yaklaşmıştır.
- B) İngiltere Suriye'de hakimiyet oluşturmuştur.
- C) İngilizler Kanal Cephesinde başarılı olmuşlardır.
- D) İngilizler Arap Devletini kurmak istemektedir.
- E) İngilizler Akdeniz'de kıyısında toprak kazanmıştır.

3. İsyancı Arap güçleri ile 26 Ekim 1918'de yaptığı Katma Savaşı'nı kazanan Mustafa Kemal, Halep'in beş kilometre kadar kuzeyindeki bölgeyi Türk sınırı olarak belirledi. Böylece ileride kurulacak yeni Türk Devleti'nin millî hududu da Türk askerinin süngüleriyle fiilen burada tespit edilmiş oldu.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki hangi cephede meydana gelmiştir?

- A) Kafkas
- B) Kanal
- C) Çanakkale
- D) Irak
- E) Suriye-Filistin

4.

- I. Galip devletler mağlup devletlerden toprak ya da savaş tazminatı almayacak.
- II. Devletlerarası barışı sağlamak amacıyla Cemiyet-i Akvam (Milletler Cemiyeti) kurulacak.
- III. Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerinde Osmanlı egemenliği sağlanacak, Türklerin çoğunlukta olmadığı bölgelerde ise buradaki milletlerin kendi kendini yönetme hakkı olacak.
- IV. Boğazlar bütün milletlerin gemilerine açık olacak ve bu durum milletlerarası kontrol altında olacak.

Wilson İlkelerinin yukarıdaki maddelerinde hangisi ya da hangileri Osmanlı Devleti'ni doğrudan ilgilendirmez?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

Birinci Dünya Savaşı Sonu

5. Mondros Ateşkes Antlaşması ile,

-Karadeniz'e geçiş için Çanakkale ve İstanbul Boğazları açılacak. Karadeniz ve Çanakkale istihkâmları İtilaf Devletleri'nce işgal edilecek.

-Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması dışında Osmanlı ordusu derhal terhis edilecek.

-Hükûmet haberleşmesi dışında bütün haberleşme, ulaşım araç ve gereçleri İtilaf Devletleri'nin kontrolünde olacak.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti savunmasız hale getirilmiştir.
- B) Bağımsızlığı tehdit altına girmiştir.
- C) Boğazların kontrolü elinden alınmaktadır.
- D) İstanbul'un güvenliği için güvence verilmektedir.
- E) Haberleşme kontrol edilmek istenmektedir.

6. Karada üstünlüğü elinde tutan Almanya, denizlerde bir türlü İngiltere'ye üstünlük sağlayamıyordu. ABD'den gemilerle destek alması üzerine Almanya bu gemileri batırdı. Almanya tarafından birçok gemisi batırılan ABD, Almanya'ya savaş ilan etti (2 Nisan 1917). ABD'nin savaşa girmesiyle İttifak Devletleri art arda yenilgiler aldılar. Savaştan çekilen ilk devlet Bulgaristan oldu. Bulgaristan'ın ayrılması ile müttefikleriyle kara bağlantısı kopan Osmanlı Devleti zor duruma düştü. Bunun üzerine Osmanlı yöneticileri de Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalayarak savaştan çekildi (30 Ekim 1918). Osmanlı Devleti'ni Avusturya ve Almanya izledi.

Buna göre Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçlanması konusunda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Savaşın sona ermesinde ABD'nin savaşa girmesinin etkisi vardır.
- B) Almanya karada İngiltere'yi yenilgiye uğratmıştır.
- C) Savaştan ilk çekilen Osmanlı Devleti'dir.
- D) Almanya'ya ağır bir antlaşma imzalatılmıştır.
- E) Osmanlı Devleti bütün cephelerde savaşı kaybetmiştir.

7.

- I. Dünya Savaşı'ndan sonra sınırlar yeniden çizildi.
- Çok uluslu imparatorluklar yıkıldı, yerine ulus devletler kuruldu.
- Savaş, cepheden taşıp şehirlerin içine kadar yayıldı.
- Bunun sonucunda sivil ölümlerini azaltmak için sivil savunma teşkilatları kurulmaya başlandı.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İtalya ulus bir devlet olarak kurulmuştur.
- B) Topyekun savaş sivil savunmayı geliştirmiştir.
- C) Osmanlı Devleti savaştan olumsuz etkilenmiştir.
- D) Avrupa'da sınırlar değişmiştir.
- E) İmparatorluklar dağılmıştır.

8. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı devam ederken meydana gelen gelişmelerden biri değildir?

- A) Alman denizaltıları tarafından batırılması üzerine ABD, Almanya'ya savaş ilan etti.
- B) Haziran 1917'de Yunanistan İtilaf Devletleri'nin yanında savaşa katıldı.
- C) Çanakkale Savaşı sonrası, Bulgaristan İttifak Devletleri yanında savaşa girdi.
- D) Brest-Litowsk Antlaşması ile Rusya'nın savaştan çekilmesi
- E) İngiltere'nin Musul'u işgal etmesi

9. Aşağıdakilerden hangisi Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçları arasında yer almaz?

- A) Almanya, Avusturya-Macaristan, Rusya ve Osmanlı İmparatorlukları savaş sonunda dağıldı.
- B) Polonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Macaristan gibi yeni millî ve bağımsız devletler kuruldu. Sömürgecilik anlayışı yerini manda ve himaye anlayışına bıraktı.
- C) Rusya'da Sosyalizm, Almanya'da Nazizm, İtalya'da Faşizm gibi yeni siyasi rejimler ortaya çıktı.
- D) Dünya barışını korumak amacıyla Cemiyet- i Akvam (Milletler Cemiyeti) kuruldu.
- E) Arabistan'da Şerif Hüseyin önderliğinde Arap krallığı kuruldu.

10. I. Dünya Savaşı'nın ardından, Anadolu harap ve yıkıktı. Türk milleti ise perişan ve bitkin bir hâldeydi. Peş peşe gelen savaşlar bu coğrafyada ekonomik yıkımı da beraberinde getirdi. Bölgede yaşayan erkek nüfusun büyük çoğunluğunun cephelere gitmesi, savaşlarda yaşamını yitirmesi ya da sakat kalıp çalışabilecek durumda olmaması nedeniyle ülkedeki tarıma dayalı ekonomi olumsuz etkilendi. Türk milletinin en büyük sorunu gıda ve erzak sıkıntısıydı. Savaş dönemi boyunca açlık ve yoksulluk nedeniyle çok fazla insan hayatını kaybetti. Cephe gerisinde kalan kadın ve çocuklar çok büyük acılar yaşadılar. Sıtma, verem, tifüs, çiçek gibi salgın hastalıklar birçok kişinin yaşamını yitirmesine sebep oldu.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Osmanlı Devleti birbirini takip eden savaşlara girmiştir.
- B) Erkek nüfusu azalmıştır.
- C) Salgın hastalıklar artmıştır.
- D) Tarıma dayalı ekonomi zarar görmüştür.
- E) İşgücü artmıştır.

11. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın," Hükûmet haberleşmesi dışındaki telsiz, telgraf ve kablolar (iletişim hatları) İtilaf Devletleri'nin denetimi altında olacak." Maddesinin ile İtilaf Devletlerinin amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anadolu'da kendilerine yönelik tepkileri önleme
- B) Osmanlı hükûmetinin haberleşmesini engelleme
- C) Anadolu'daki teknolojik gelişmeyi yavaşlatma
- D) Osmanlı Devleti'nin İttifak Devletleriyle irtibatını kesme
- E) İstanbul'daki iletişim hatlarını kontrol etme

12. Paris Barış Konferansı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci Dünya Savaşı sonrası yapılacak antlaşmaların esaslarını belirlemek için toplanmıştır.
- B) Osmanlı Devleti ile yapılacak olan Sevr Antlaşmasının esasları tespit edilmiştir.
- C) Konferansa İngiltere ve Fransa hakim olmuştur.
- D) Milletler Cemiyetinin kurulmasına odaklanan ABD konferansı erken terk etmiştir.
- E) Konferansta İzmir ve çevresi Yunanistan'a bırakılmıştır.

HAZIRLAYAN: ARİF ÖZBEYLİ